

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P8_TA(2017)0217

Az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszere

Az Európai Parlament 2017. május 17-i állásfoglalása az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszeréről (2016/2798(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszeréről, valamint az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszerének létrehozásáról szóló, 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás hatályon kívül helyezéséről szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslatra (COM(2016)0383),
- tekintettel az „Új európai készségfejlesztési program” című, 2016. június 10-i bizottsági közleményre (COM(2016)0381),
- tekintettel az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszerének létrehozásáról szóló, 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi ajánlásra¹,
- tekintettel a képesítések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes közösségi keretéről (Europass) szóló, 2004. december 15-i 2241/2004/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra², amely kereten keresztül az egyének be tudják mutatni készségeiket és képesítéseiket,
- tekintettel az oktatás és képzés terén 2020-ig folytatott európai együttműködés új, prioritásaira, amelyeket az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszerének végrehajtásáról (Oktatás és képzés 2020) szóló, 2015. évi tanácsi és bizottsági közös jelentés³ határoz meg,
- tekintettel a nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítéséről szóló, 2012. december 20-i tanácsi ajánlásra⁴,
- tekintettel az előzetes nem formális és informális tanulás felsőoktatásban való elismeréséről szóló, az Eurydice által készített áttekintésre,
- tekintettel a készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások többnyelvű európai osztályozására (ESCO), amely az európai képesítési keretrendszerrel (EKKR) együtt

¹ HL C 111., 2008.5.6., 1. o.

² HL L 390., 2004.12.31., 6. o.

³ HL C 417., 2015.12.15., 25. o.

⁴ HL C 398., 2012.12.22., 1. o.

közös formátumot fog használni a képezésekkel kapcsolatos információk elektronikus úton történő közzétételére, ahogyan azt a javaslat VI. melléklete tartalmazza,

- tekintettel a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretének (EQAVET létrehozásáról szóló, 2009. június 18-i európai parlamenti és tanácsi ajánlásra¹,
- tekintettel a független európai felsőoktatási minőségbiztosítási nyilvántartásra², amelyben azok a minőségbiztosítási ügynökségek szerepelnek, amelyek bizonyították a felsőoktatási minőségbiztosítás európai sztenderdjeinek és irányelveinek (ESG) lényegi betartását,
- tekintettel az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszerre (ECTS)³, amelyet az európai felsőoktatási térséggel, valamint az Európai Parlament és a Tanács 2009. június 18-i ajánlásával⁴ létrehozott európai szakképzési kreditrendszerrel (ECVET) összefüggésben hoztak létre,
- tekintettel a felsőoktatásban zajló bolognai folyamatra, a 2015. évi jereváni miniszteri közleményre és „Az európai felsőoktatási térség 2015-ben: jelentés a bolognai folyamat megvalósításáról” című jelentésre,
- tekintettel az „Erasmus+” elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról szóló, 2013. december 11-i 1288/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁵,
- tekintettel az Európa Tanács egyezményére a felsőoktatási képesítéseknek az európai régióban történő elismeréséről (a lisszaboni elismerési egyezmény), valamint a képesítési keretrendszerek külföldi képesítések elismerése során történő alkalmazásáról szóló ajánlásra, amely kifejezetten utal az EKKR-re mint a tanulmányok elismerése során alkalmazandó eszközre,
- tekintettel a „Szélesebb körű részvétel a méltányosság és a növekedés érdekében: a szociális dimenzió és az egész életen át tartó tanulás 2020-ig az európai felsőoktatási térségben megvalósítandó fejlesztésének stratégiája” című dokumentumra, amely az EKKR-ben részt vevő valamennyi országra vonatkozik,
- tekintettel a nem formális és az informális tanulás UNESCO-tagállamokban történő elismeréséről, érvényesítéséről és akkreditálásáról szóló 2015. évi UNESCO-jelentésre,
- tekintettel a 2013. november 20-i 2013/55/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁶ módosított, a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁷,

¹ HL C 155., 2009.7.8., 1. o.

² <https://www.eqar.eu>

³ http://ec.europa.eu/education/library/publications/2015/ects-users-guide_en.pdf

⁴ HL C 155., 2009.7.8., 11. o.

⁵ HL L 347., 2013.12.20., 50. o.

⁶ HL L 354., 2013.12.28., 132. o.

⁷ HL L 255., 2005.9.30., 22. o.

- tekintettel az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszeréről a Bizottsághoz intézett kérdésre (O-000038/2017 – B8-0218/2017),
- tekintettel eljárási szabályzata 128. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a készségek megfelelő elismerése, megértése és értékelése túlmutat azon, amit a munkaerőpiac megkövetel; mivel a munkaerőpiacon elérhető és keresett készségek javát szolgálná egy olyan EKKR, amely képes az említett készségek meghatározására és a készségkereslet és -kínálat összekapcsolására, és ezáltal társadalmi és gazdasági előnyöket biztosít; mivel mindenképpen segíteni kell az egyéneket abban, hogy egész életük során szerezhessenek új kompetenciákat és készségeket, és felfrissíthessék a meglévőket;
- B. mivel a képesítések jobb összehasonlíthatósága javítja a migráns munkavállalók elhelyezkedési lehetőségeit és szakmai fejlődését;
- C. mivel hangsúlyt kellene helyezni az IKT-kompetenciákra, és olyan intézkedéseket kellene bevezetni, amelyek segítenek az embereknek ezek megszerzésében és érvényesítésében;
- D. mivel a társadalom által támasztott új kihívások, valamint a technológiai és demográfiai változás figyelembevételével az EKKR – további fejlesztése révén – támogathatja az egész életen át tartó tanulást mind az egyenlő esélyek és az oktatási igazságosság támogatása, mind az oktatási és képzési rendszerek közötti átjárhatóság javítása tekintetében; mivel az oktatásnak és a képzésnek – a polgárok holisztikus módon történő továbbképzése és oktatása útján – segítenie kell az embereket abban, hogy bármilyen felmerülő körülményhez alkalmazkodni tudjanak, kritikus szemlélettel és önbizalommal rendelkezzenek, függetlenné váljanak, továbbá elsajátítsák a 21. században szükséges készségeket;
- E. mivel a tudás, a készségek és a kompetenciák folyamatos fejlesztése – más szóval az egész életen át tartó tanulás – hozzájárulhat az egyes emberek munkavállalással és életmóddal kapcsolatos döntéseinek javításához és ahhoz, hogy ki tudjanak teljesedni, ily módon a társadalom javát szolgálva, javítva az emberek esélyét arra, hogy állást találjanak, és biztonságossá téve a szakmai életutakat;
- F. mivel az EKKR egyik célja, hogy megkönnyítse az oktatási rendszerek közötti összehasonlítást, és ezzel nemzeti és ágazati szinten lendületet adjon a változásnak és a reformoknak, az Európa 2020 stratégia és az Oktatás és képzés 2020 keret célkitűzéseinek elérése érdekében;
- G. mivel amiatt, hogy a tagállamok nem elég elhivatottak, és az eddigiekben felmutatott kötelezettségvállalásaik ellenére továbbra hiányzik a képesítések átláthatósága, és alacsony a külföldi képesítések elismerési aránya; mivel a képesítések még átláthatóbbá és összehasonlíthatóbbá tételéhez az EKKR-t ki kell igazítani;
- H. mivel az EKKR-nek átfogó keretet kell nyújtania a felhasználók számára, és támogatnia kell a tagállamok hatóságai, a szociális partnerek, az oktatási és képzési szolgáltatók, a szakszervezetek, a civil társadalom és más érdekelt felek közötti nemzetközi szintű együttműködést;

- I. mivel nemzeti képesítési keretrendszereiken belül csak Hollandia és Svédország rendelkeznek külön eljárásokkal a nem formális képesítések elismerésére; mivel nincs olyan tagállam, amely nemzeti képesítési keretrendszerén belül külön eljárással rendelkezne az informális tanulásra vonatkozóan;
- J. mivel a tagállamoknak az EKKR-rel összhangban mihamarabb, de legkésőbb 2018-ig intézkedéseket kell hozniuk a nemzeti képesítési keretrendszerekhez kapcsolt nem formális és informális tanulás elismerésére, ideértve az önkéntes tevékenységek során megszerzett készségeket is;
- K. mivel a tagállamok a 2015. évi jereváni közleményben kifejezetten kötelezettséget vállaltak arra, hogy a képesítések elismeréséről szóló lisszaboni egyezménynek való teljes körű megfelelés érdekében felülvizsgálják nemzeti jogszabályaikat, továbbá módosítják nemzeti képesítési keretrendszereiket abból a célból, hogy az egyes keretrendszereken belüli tanulási útvonalak megfelelően biztosíthassák az előzetes tanulás elismerését;
- L. mivel az iskolai tananyag minőségének garantálása és az oktatási rendszerek megszervezése a tagállamok felelőssége és kizárólagos hatásköre; mivel az EKKR nem befolyásolja ezt a felelősséget;
- M. mivel jelenleg eltérések figyelhetők meg a régiók – különösen a határokon átnyúló régiók – között a bizonyítványok elismerése tekintetében, és ez foglalkoztathatósági különbségekhez vezet;
- N. mivel a könyvtárak – akár nyilvánosak, akár nem – jelentősen hozzájárulnak az egész életen át tartó tanuláshoz, valamint az olvasás és a digitális műveltség javításához;
- O. mivel jelenleg összesen 39 ország vesz részt az EKKR-ben, és ebbe beletartoznak uniós tagállamok, EGT-országok, uniós tagjelölt országok, potenciális tagjelöltek (Bosznia és Hercegovina, Koszovó), valamint Svájc;
 - 1. elismeri a Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy felülvizsgálja az EKKR-t és a továbbiakban is támogassa az európai oktatási és képzési rendszerek korszerűsítését, továbbra is tiszteletben tartva a nemzeti hatásköröket, és garantálva a tagállami oktatási rendszerek sajátos jellemzőinek megőrzését;
 - 2. rámutat arra, hogy a kritikus és az adott kereteken túllépő gondolkodás előmozdítása elengedhetetlen a jövőben szükséges új készségek kialakításához;
 - 3. javasolja annak a sokféle, nem csupán technikai, hanem manuális készségnek a megőrzését, amelyeket a generációk átörökítettek, és amelyek lehetővé tették a kézműves ágazatok fejlődését és növekedését, ezeket ugyanis védelmezni kell, mert általuk őrizhető meg az egyes tagállamok saját identitása;
 - 4. megjegyzi, hogy az EKKR egyik feladata a tagállamokban szerzett képesítések összehasonlíthatóságának növelése, megőrizve ugyanakkor a nemzeti oktatási rendszerek sajátosságait;
 - 5. rámutat arra, hogy az Uniónak lehetővé kellene tennie, hogy életkortól vagy státusztól függetlenül mindenkinek láthatóbbá váljanak készségei és kompetenciái, azok is, amelyeket önkéntes tevékenység során szerzett, és ezeket – függetlenül e készségek és

kompetenciák megszerzésének helyétől és módjától – egyértelmű és hozzáférhető módon jobban el lehessen ismerni, különösen a határokon átnyúló térségekben; rámutat arra, hogy a tagállamoknak nagyobb erőfeszítéseket kell tenniük a képesítések gyorsabb és hatékonyabb elismerése és azok EKKR-szinteknek való megfeleltetése érdekében;

6. emlékeztet arra, hogy a rendszer minőségének és a benne rejlő lehetőségek fellendítése érdekében hangsúlyt kell helyezni az EKKR végrehajtására;
7. nagyobb rugalmasságot javasol a nemzeti képesítési keretrendszerek EKKR-nek való megfeleltetésének naprakészen tartása tekintetében;
8. emlékeztet arra, hogy az EKKR egyik fő feladata, hogy megkönnyítse és elősegítse a képesítések különböző oktatási és képzési rendszerek közötti átvitelét és a formális és informális képzés és oktatás érvényesítését annak érdekében, hogy lehetővé váljon a transznacionális szakmai és oktatási célú mobilitás, kezelni lehessen a strukturális munkaerőhiányt az európai munkaerőpiacon, valamint jobban ki lehessen elégíteni a polgárok és az egész társadalom igényeit;
9. felszólítja a Bizottságot, hogy fontolja meg, hogy a három horizontális területen (tudás, készségek és kompetenciák) szükség van-e további felülvizsgálatra átfogóbbá és egyértelműbbé tételük érdekében; szorgalmazza a kulcskompetenciák 2006. évi európai referenciakeretének értékes forrásként és fő dokumentumként való alkalmazását a egyes uniós keretek közötti nagyobb terminológiai összhang megvalósítása és ezáltal valóban a tanulási kimenetre alapuló megközelítés kialakítása érdekében;
10. felhívja a figyelmet a jövőben várható készségigény előrejelzésére szolgáló eszközök elemzésének és kifejlesztésének jelentőségére; ezért ösztönzi a tagállamokat és az összes érdekelt felet, például a munkaadókat, hogy osszák meg ezzel kapcsolatos bevált gyakorlatokat;
11. hangsúlyozza a képzési rendszerek és a tanulószereződéses gyakorlati képzések jelentőségét a készségek formálásában; ezért hangsúlyozza, hogy a tagállamokban elő kell mozdítani az olyan duális képzési rendszereket, amelyek összekapcsolják a vállalati tanulószereződéses gyakorlatokat és a szakképző intézményeknél történő oktatást; emlékeztet arra, hogy a munkaadók és a vállalkozók kulcsszerepet játszanak a munkahelyi és a tanulószereződéses gyakorlati képzésben, és véleménye szerint ezt a szerepet továbbra is támogatni és fejleszteni kell;
12. javasolja, hogy az EKKR kellőképpen kapcsolódjon a társadalmi igényekhez, többek között a munkaerőpiaci követelményekhez, hogy az Európa 2020 célkitűzéseinek elérése érdekében fokozni lehessen az európai gazdaság versenyképességét és segíteni lehessen az embereket a bennük rejlő lehetőségek kiaknázásában;
13. hangsúlyozza, hogy az EKKR adta lehetőségeket teljes mértékben ki kell használni a tanulók és a munkavállalók Unión belüli mobilitásának ösztönzése és elősegítése érdekében, ilyen módon támogatva az egész életen át tartó tanulást és ösztönözve a mobil és rugalmas munkaerő egész Európában történő fejlesztését a gazdasági kihívások és a piaci globalizáció korában;

14. hangsúlyozza, hogy számos tagállam az EKKR nyolc szintjére alapozott saját nemzeti képesítési keretrendszere végrehajtásának még csupán korai szakaszában van; felszólítja a Bizottságot, hogy ösztönözze a tagállamokat e folyamat további végrehajtásának a biztosítására;
15. hangsúlyozza az ESCO (a készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások európai osztályozása) kezdeményezés jelentőségét, amely 25 nyelven meghatározza és osztályokba sorolja az uniós munkaerőpiac, oktatás és képzés számára releváns készségeket, kompetenciákat, képesítéseket és foglalkozásokat;
16. felszólít a nem formális és informális tanulási folyamatok biztosítására, gyors érvényesítésére és elismerésére vonatkozó közös európai elvek határozott támogatására és előmozdítására, ez ugyanis különösen fontos az „atipikus” tanulók befogadása szempontjából; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy egyre több az olyan, ágazatalapú képzési program, amelyet be kellene vonni az érvényesítési folyamatba, és hangsúlyozza, hogy külön figyelmet kellene fordítani az idősek, a fogyatékkal élő, a tartós munkanélküliek, az idősebb munkavállalók és egyéb csoportok képesítéseire; ösztönzi a Bizottságot, hogy vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy az ECVET-kreditek felhasználhatók-e az informális és a nem formális tanulás érvényesítésére és elismerésére; úgy véli, hogy nem kerül sor a formális eredmények elértéktelenedésére;
17. hangsúlyozza, hogy megfelelőbb koordinációra van szükség az EKKR és más meglévő elismerési és átláthatósági eszközök, például az ECVET, az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer és az Europass között, támogatva a minőségbiztosítási rendszereket, a szinergikus hatások megteremtése és az átláthatósági eszközök hatékonyságának növelése érdekében;
18. ajánlja, hogy a Bizottság hozzon létre önértékelési eszközt a munkaadók számára az EKKR hatékonyabb felhasználása érdekében; ösztönzi a munkaadókat, hogy gondolkodjanak kritikusan a foglalkoztatáshoz szükséges készségek és képesítések szintjéről;
19. hangsúlyozza, hogy az EKKR-en belül a tanulási eredmények meghatározása esetleges kockázatokkal jár, ugyanis hatással van a tantervekre; hangsúlyozza, hogy az Unióban és az egyéb részt vevő országokban fontos az oktatási rendszerek sokszínűsége;
20. kéri a fennmaradó tagállamokat, hogy haladéktalanul kapcsolják nemzeti képesítési keretrendszereiket az EKKR-hez; gyorsabb tempót sürget az elismerés valamennyi fennmaradó akadályának felszámolásában;
21. azt javasolja, hogy a Bizottság értékelje újra az EKKR fejlesztésének költségeit, ugyanis jelenleg semmilyen kiegészítő kiadás nincsen tervben; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az EKKR felülvizsgálatához szükséges munka mennyiségét alábecsülik;
22. sürgeti a tagállamokat, hogy oktatási és képzési rendszereik tekintetében kövessenek a szociális dimenziót figyelembe vevő stratégiákat, hogy fellendíthessék az esélyegyenlőség támogatását, javíthassák az oktatási igazságosságot, felvehessék a harcot az egyenlőtlenséggel szemben, és biztosíthassák az oktatási és képzési rendszerek közötti jobb átjárhatóságot; kéri a Bizottságot, hogy támogassa ebben a tagállamokat;

23. felszólítja a Bizottságot, hogy az oktatási és képzési rendszerek szociális szerepének megőrzése, valamint a képesítésekhez való hozzáférés biztosítása érdekében a modernizálási menetrend keretében vizsgálja felül azt az álláspontját, hogy a szakképzésben és a felsőoktatásban, valamint a tandíj tekintetében a teljesítményalapú finanszírozást támogatja;
24. sürgeti a Bizottságot, hogy egyértelműsítse az európai szakképzési kreditrendszer és az európai kreditviteli és -gyűjtési rendszer várható szerepeit, hogy a felülvizsgálat átláthatóbb legyen az érdekeltek számára;
25. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fordítsanak külön figyelmet arra a kötelezettségvállalásra, hogy elismerjék a nemzeti képesítési keretrendszerek többségéből és így az EKKR-ből jelenleg kizárt informális és nem formális tanulást, különösen a jelenleg teljesen kizárt informális tanulást;
26. hangsúlyozza az Unión kívül szerzett képesítések jobb megértésének szükségességét érvényesítésük és elismerésük szempontjából, valamint a migránsok és menekültek európai társadalomba, az uniós munkaerőpiacra, valamint az uniós oktatási és képzési rendszerekbe történő integrációjának elősegítése érdekében; ezzel összefüggésben üdvözli a harmadik országok nemzeti és regionális képesítési keretrendszerei, a tagállami nemzeti képesítési keretrendszerek és az EKKR közötti kapcsolatok alapjának létrehozására irányuló javaslatot, különösen az Unióval társulási megállapodást aláíró uniós szomszédságpolitikai partnerországokkal folytatandó strukturált párbeszédnek lehetőségét, amely az utóbbiak nemzeti képesítési keretrendszerei EKKR-nek és az Uniónak való megfeleltetését eredményezheti, továbbá alátámaszthatja a harmadik országoknak a nemzeti képesítési keretek kialakításához (pl. fejlesztési támogatás útján) nyújtott uniós támogatást;
27. elismeri, hogy a harmadik országok érdeke az EKKR saját képesítési rendszereik viszonyítási pontjaként történő használata, valamint az EKKR oly módon történő felülvizsgálata, hogy egyszerűsödjön a harmadik országokban szerzett képesítések formális összehasonlítása az Unióban szerzett képesítésekkel;
28. kitarthat emellett, hogy a szélesebb körű támogatás biztosítása érdekében az érdekelt feleket, például az állami foglalkoztatási szolgálatokat, a szociális partnereket, az oktatási és képzésszolgáltatókat és a civil társadalmat uniós és nemzeti szinten jobban be kell vonni az EKKR kialakításába, végrehajtásába, előmozdításába és ellenőrzésébe, és szorosan együtt kell működni velük;
29. úgy véli, hogy egy olyan eszköz, mint az EKKR, folyamatos fejlesztést és kiigazítást igényel, és ezért rendszeres nyomon követéssel kell támogatni és javítani, különösen ami a felhasználóbarát, átjárható és átlátható jellegét illeti; hangsúlyozza, hogy az EKKR csak akkor lesz sikeres, ha a tagállamok ténylegesen elkötelezik magukat annak végrehajtása és használata mellett;
30. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.